

Media: ΘΕΣΣΑΛΙΑ Page: 24 Published at: 17-03-2021
Author: Author: 1037.16 cm² Circulation: 0
Subjects:

- ΑΥΞΑΝΕΙ ΤΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΙΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

Η παχυσαρκία ευθύνεται για τη σοβαρότερη νόσηση από COVID-19

ΤΟΥ
**ΘΑΝΟΥ
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ,**
πρώτου του ΕΚΠΑ

Αρκετές δημοσιεύσεις έχουν ήδη επισημάνει τη συσχέτιση της βαριάς νόσησης COVID-19 με την παχυσαρκία. Πλέον, πρόσφατη αναφορά από το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων των ΗΠΑ (Kemperman et al., Morbidity and Mortality Weekly Report) καταδεικνύει το πρόβλημα με αριθμούς. Οι ιατροί και καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Παρασκευή Καζάκου, Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ασπμίνη Μπράκου και Θάνος Δημόπουλος (πρώτη του ΕΚΠΑ) (<https://mdimpor.gr/covid19/>) συνοψίζουν τα πρόσφατα δεδομένα. Ανάλυση δεδομένων από 150.000 ενήλικες νοσηλευόμενους με COVID-19 στις ΗΠΑ, υποδεικνύουν ότι ο κίνδυνος βαριάς νόσησης και θανάτου από COVID-19 αυξάνεται σε συνάρτηση με τον υψηλότερο Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ). Σύμφωνα με τα δεδομένα αυτά, ο κίνδυνος είναι ιδιαίτερα υψηλός σε παχύσαρκα άτομα ηλικίας κάτω των 65 ετών. Συγκεκριμένα, ο κίνδυνος εισαγωγής σε ΜΕΘ από COVID-19 αυξάνεται κατά 16% σε ασθενείς με ΔΜΣ > 45 kg/m² έναντι ασθενών με ΔΜΣ < 25 kg/m². Επιπρόσθετα, ο κίνδυνος θανάτου ήταν 8% υψηλότερος σε παχύσαρκα με ΔΜΣ 30 έως 34,9 kg/m² και 61% υψηλότερος σε ασθενείς με ΔΜΣ > 45 kg/m². Σύμφωνα με τους ερευνητές, πιθανό λόγοι είναι η χρόνια φλεγμονή και η διαταραχή της πνευμονικής λειτουργίας που συνοδεύουν το αυξημένο σωματικό βάρος. Συγχρόνως δημοσιεύθηκε μελέτη στο περιοδικό Proceedings of the National Academy of Sciences (Edwards D. et al., February 2021) που επισημάνει ότι τα παχύσαρκα άτομα, δηλαδή άτομα με υψηλότερο Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ) και μεγαλύτερη ηλικία, μεταδίδουν πιο εύκολα τον ιό SARS-CoV-2, καθώς απονέμουν περισσότερα αναπνευστικά σταγονίδια. Οι ερευνητές της μελέτης μετρήσαν τα εκπνευόμενα σταγονίδια σε 194 υγιή άτομα σε δύο πολιτείες των ΗΠΑ που είχαν επιμολυνθεί με τον ιό SARS-CoV-2. Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, υπάρχει αυξητική τάση του αριθμού των εκπνευόμενων σταγονιδίων ανάλογα με τον βαθμό λιπώδους COVID-19 και του γινόμενου ΔΜΣ με την ηλικία. Ο αριθμός των εκπνευόμενων σταγονιδίων ήταν σημαντικά μικρότερος στην ομάδα ατόμων με τον χαμηλότερο ΔΜΣ και τη νεότερη ηλικία συγκριτικά με την ομάδα ατόμων με το υψηλότερο γινόμενο ΔΜΣ και ηλικία. Όλα τα άτομα ηλικίας μικρότερης των 26 ετών και με ΔΜΣ < 22 kg/m² είχαν χαμηλή εκπομπή σταγονιδίων. Συμπερασματικά, σύμφωνα με τη μελέτη, η ισχυρή συσχέτιση που βρέθηκε μεταξύ του ΔΜΣ και της ηλικίας και της παραγωγής αναπνευστικών σταγονιδίων είναι σημαντική, αν ληφθεί υπόψη ο γνωστός πλέον κίνδυνος που διατρέχουν τα παχύσαρκα ή τα ηλικιωμένα ή τα παχύσαρκα και ηλικιωμένα άτομα να νοσηθούν βαριά από COVID-19. Επιπρόσθετα, τα ευρήματα νέας μελέτης (Pellini R. et al., February 2021) υποδηλώνουν ότι η χημική ανοσολογική απάντηση

στο εμβόλιο COVID-19 πιθανόν είναι μειωμένη σε άνδρες, σε παχύσαρκα άτομα και σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Στη μελέτη συμπεριελήφθησαν 248 Ιταλοί υγειονομικοί, οι οποίοι έλαβαν τις δύο δόσεις του εμβολίου της BioNTech-Pfizer. Ποσοστό 99,9% των συμμετεχόντων ανέπτυξαν χημική ανοσολογική απάντηση επτά μέρες μετά τη δεύτερη δόση του εμβολίου.

Ένα μόνο άτομο δεν ανέπτυξε ανοσία και κανένας δεν βρέθηκε θετικός στον ιό SARS-CoV-2. Ο τίτλος αντισωμάτων έναντι του ιού ήταν σημαντικά υψηλότερος στα άτομα νεότερης ηλικίας σε σχέση με τα ηλικιωμένα άτομα, στις γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες και στα άτομα με φυσιολογικό (18,5 - 24,9 kg/m²) ή χαμηλό (< 18,5 kg/m²) ΔΜΣ σε σύγκριση με τα άτομα με αυξημένο ΔΜΣ (25 - 29,9 kg/m²) ή με παχυσαρκία (ΔΜΣ ≥ 30 kg/m²). Σύμφωνα με τους ερευνητές, είναι η πρώτη μελέτη που αναλύει την ανοσολογική απάντηση στο εμβόλιο COVID-19 σε σχέση με το ΔΜΣ και υποδεικνύει ότι οι γυναίκες, τα άτομα με φυσιολογικό βάρος σώματος και τα άτομα νεότερης ηλικίας έχουν αυξημένη ικανότητα ανοσολογικής απάντησης συγκριτικά με τους άνδρες, τα υπέρβαρα ή τα ηλικιωμένα άτομα. Συμπερασματικά η παχυσαρκία συμβάλλει σημαντικά τόσο στη βαρύτερη νόσηση από τον ιό, όσο και στη μετάδοση του ιού και στη μειωμένη ανταπόκριση στον εμβολιασμό. Στην κλινική πράξη για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των ασθενών COVID-19 οι παράγοντες παχυσαρκίας πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.

Οι γυναίκες εμφανίζουν συχνότερες ανεπιθύμητες ενέργειες μετά τον εμβολιασμό για SARS-CoV-2

Σύμφωνα με πρόσφατες δημοσιεύσεις, διαπιστώθηκε ότι οι γυναίκες εμφανίζουν συχνότερα ανεπιθύμητες ενέργειες μετά τη χορήγηση εμβολίων κατά του ιού SARS-CoV-2. Οι ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος (πρώτη του ΕΚΠΑ) (<https://mdimpor.gr/covid19/>) συνοψίζουν αυτά τα δεδομένα. Η διαφορά αυτή πιθανά οφείλεται στα διαφορετικά γονίδια και στις διαφορετικές ορμόνες μεταξύ των δύο φύλων, ενώ παρόμοιες παρατηρήσεις έχουν γίνει και με άλλα εμβόλια στο παρελθόν. Στα δεδομένα για την ασφάλεια των πρώτων 13,7 εκατομμυρίων δόσεων εμβολίων που έγιναν στις ΗΠΑ, αναφέρθηκαν παρενέργειες σε 7.000 άτομα, 79% των οποίων ήταν γυναίκες, και το 61% των εμβολίων να χορηγείται σε γυναίκες. Επιπλέον, και τα 19 άτομα που εμφάνισαν αναφυλακτική αντίδραση με το εμβόλιο της Moderna ήταν γυναίκες, ενώ στο εμβόλιο της Pfizer γυναίκες αφορούσαν οι 44 από τις 47 αναφυλακτικές αντιδράσεις. Με βάση τα υπάρχοντα δεδομένα, οι γυναίκες εμφάνισαν επίσης συχνότερα αλλεργίες στο εμβόλιο κατά του ιού της γρίπης το 2009, και γενικότερα στα έτη 1990-2016 το 80% των αναφυλακτικών αντιδράσεων σε εμβόλια, όπως το εμβόλιο της γρίπης, της ηπατίτιδας Β και το εμβόλιο κατά της ερυθράς-

ιλάρας-παρωτίτιδας (MMR), αφορούσε γυναίκες. Οι επιστήμονες απέδωσαν το γεγονός αυτό στο πιο ισχυρό ανοσοποιητικό σύστημα των γυναικών, που μπορεί να παράγει περισσότερα αντισώματα ως απάντηση στα εμβόλια, κάτι που φαίνεται να συσχετίζεται με τις διαφορετικές ορμόνες στα δύο φύλα. Τα οιστρογόνα συμβάλλουν στην παραγωγή αντισωμάτων, ενώ η τεστοστερόνη έχει αντίθετη επίδραση. Επίσης, πολλά γονίδια που ρυθμίζουν την ανοσιακή απάντηση βρίσκονται στο χρωμόσωμα Χ, που οι γυναίκες έχουν δύο αντίγραφα, ενώ οι άνδρες μόνο ένα. Αυτό πιθανά επεξηγεί και τη μεγαλύτερη συχνότητα των αυτοάνοσων νοσημάτων στις γυναίκες. Η δόση των εμβολίων επίσης φαίνεται να παίζει ρόλο, καθώς οι γυναίκες για να πετύχουν την ίδια ανταπόκριση χρειάζονται μικρότερη δόση, οπότε τα εμβόλια που χορηγούνται στην ίδια δόση σε όλους, μπορούν να έχουν διαφορετικές ανταποκρίσεις και ανεπιθύμητες ενέργειες στα διαφορετικά άτομα. Οι ανεπιθύμητες ενέργειες αυτές ήταν ως επί το πλείστον ήπιες και δείχνουν ότι το εμβόλιο λειτουργεί πυροδοτώντας το ανοσοποιητικό σύστημα. Συνοψίζοντας, είναι σημαντικό να ενημερωθούν οι γυναίκες, ότι πιθανά θα εμφανίσουν κάποιες ήπιες ανεπιθύμητες ενέργειες, που απλά αντικατοπτρίζουν την ανταπόκριση του ανοσοποιητικού τους συστήματος στο εμβόλιο.

Προκαταρκτικά αποτελέσματα νέου φαρμάκου κατά του SARS-CoV-2

Η φαρμακευτική εταιρεία Merck ανακοίνωσε πρόσφατως τα προκαταρκτικά αποτελέσματα κλινικής δοκιμής ενός αντιικού φαρμάκου του Molnupiravir. Το Molnupiravir (με κωδική ονομασία EIDD-2801 / MK-4482) είναι από του στόματος βιοδιαθέσιμο αντινοκυλεοσινικό ανάλογο, που αναστέλλει την αντιγραφή πολλών RNA ιών, συμπεριλαμβανομένου του SARS-CoV-2. Το Molnupiravir έχει αποδειχθεί ότι είναι δραστικό σε διάφορα μοντέλα SARS-CoV-2, καθώς και στους ιούς SARS-CoV-1 και MERS. Οι καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Ευσταθός Καστριτής και Θάνος Δημόπουλος (πρώτη του ΕΚΠΑ) (<https://mdimpor.gr/covid19/>) συνοψίζουν τα κύρια ευρήματα αυτής της μελέτης. Τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν αφορούν μια τυχαίοποιημένη, διπλά-τυφλή, ελεγχόμενη με εικονικό φάρμακο (placebo) πολυκεντρική μελέτη φάσης 2a που έγινε στις Η.Π.Α.

Στην κλινική μελέτη συμμετείχαν 202 μη νοσηλευόμενοι ενήλικες που είχαν COVID-19, εντός 7 ημερών από την εκδήλωση των συμπτωμάτων και που είχαν επιβεβαιωμένη λοίμωξη με τον SARS-CoV-2. Ο πρωταρχικός στόχος της μελέτης όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα ήταν η μείωση του χρόνου μέχρι την αρνητικοποίηση της ανίχνευσης του ιού, όπως μετρήθηκε με μαριακές τεχνικές (PCR) σε ρινοφαρυγγική επιχρίσματα. Από τους 182 συμμετέχοντες με τουλάχιστον ένα αξιολογημένο δείγμα από ρινοφαρυγγική επιχρίσμα, το 42% (οι 78/182) εμφάνισε επίσης ανιχνεύσιμα επίπεδα του ιού σε καλλιέργεια κατά την έναρξη της θεραπείας (δηλαδή ο ιός από τα επιχρίσματα μπορούσε να καλλιεργηθεί και στο εργαστήριο μέσα σε ειδικά κύτταρα). Στην ανακοίνωση παρουσιάστηκαν τα ευρήματα από το δεύτερο κύριο καταληκτικό σημείο που αφορά στη μείωση του χρόνου (σε ημέρες) έως την αρνητικοποίηση της απομύκνωσης του μοριακού ιού σε ρινοφαρυγγική επιχρίσματα, όπως καθορίζεται από την απομύκνωση του ιού στην καλλιέργεια (δηλαδή ο ιός δεν μπορούσε να απομυκτωθεί σε αρκετή ποσότητα ώστε να καλλιεργηθεί). Σύμφωνα με την ανακοίνωση, την 5η ημέρα από την έναρξη της θεραπείας παρατηρήθηκε σημαντική μείωση της πιθανότητας θετικής καλλιέργειας του ιού: Κανένα άτομο (0/47) από αυτούς που έλαβαν Molnupiravir (σε όλες τις δόσεις που χορηγήθηκαν) δεν εμφάνισε θετική καλλιέργεια έναντι 24% (6/25) μεταξύ των ατόμων που έλαβαν εικονικό φάρμακο.

Όσον αφορά στην ασφάλεια, δεν έχουν εντοπιστεί ιδιαίτερα προβλήματα τοξικότητας στους 202 συμμετέχοντες στη μελέτη. Τα ευρήματα από τα κύρια τελικά σημεία αποτελεσματικότητας και ασφάλειας και των επιπλέον δευτερευόντων καταληκτικών σημείων θα παρουσιαστούν επίσης σύντομα. Επιπλέον μελέτες Φάσης 2 και Φάσης 2/3 με το φάρμακο αυτό βρίσκονται σε εξέλιξη.

Το εμβόλιο Covaxin® της Ινδίας είναι 81% αποτελεσματικό έναντι του SARS-CoV-2

Μια ενδιάμεση ανάλυση έδειξε ότι το εμβόλιο Covaxin® (BBV152) ήταν σχετικά ασφαλές και 81% αποτελεσματικό στην πρόληψη της συμπτωματικής COVID-19. Οι καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Ευσταθός Καστριτής και Θάνος Δημόπουλος (πρώτη του ΕΚΠΑ) (<https://mdimpor.gr/covid19/>) συνοψίζουν τα μέχρι τώρα δεδομένα σχετικά με το εμβόλιο αυτό. Η ινδική εταιρεία βιοτεχνολογίας BharatBiotech ανακοίνωσε ότι το Covaxin® (BBV152), το εμβόλιο COVID-19 που αναπτύχθηκε και εγκρίθηκε για επειγουσα χρήση στην Ινδία, αποδείχθηκε ότι ήταν περίπου 81% αποτελεσματικό στην πρόληψη της COVID-19 σε μια ενδιάμεση ανάλυση των κλινικών μελετών που συνεχίζουν να διεξάγονται. Η ενδιάμεση ανάλυση αξιολόγησε δεδομένα από μια κλινική δοκιμή που αφορούσε 25.800 άτομα ηλικίας 18-98 ετών, η μεγαλύτερη που πραγματοποιήθηκε ποτέ στην Ινδία. Η δοκιμή περιλάμβανε 2.433 άτομα άνω των 60 και 4.500 άτομα που έχουν υποκείμενα νοσήματα. Το κύριο καταληκτικό τελικό σημείο της δοκιμής αφορά στην πρώτη εμφάνιση επιβεβαιωμένης με PCR, συμπτωματικής COVID-19 (ήπια, μέτρια ή σοβαρή νόσηση) τουλάχιστον 14 ημέρες μετά τη δεύτερη δόση του εμβολίου της μελέτης, σε άτομα που κατά την έναρξη της μελέτης ήταν ορολογικά αρνητικά (δεν είχαν αντισώματα έναντι του ιού). Η πρώτη ενδιάμεση ανάλυση περιλάμβανε 43 περιπτώσεις επιβεβαιωμένης COVID-19, εκ των οποίων οι 36 περιπτώσεις παρατηρήθηκαν στην ομάδα του εικονικού φαρμάκου έναντι 7 περιπτώσεων στην ομάδα του Covaxin. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μια εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του εμβολίου στο 80,6%.

Η ενδιάμεση ανάλυση περιλάμβανε επίσης μια προκαταρκτική ανασκόπηση της βάσης δεδομένων όσον αφορά ζητήματα ασφαλείας του εμβολίου. Η ανάλυση αυτή έδειξε οι ανεπιθύμητες ενέργειες που εμφανίστηκαν, ήταν σε χαμηλά επίπεδα και ήταν συνηθισμένες μεταξύ των ατόμων που έλαβαν το Covaxin και αυτών που έλαβαν το εικονικό φάρμακο. Εκτός από τα κλινικά δεδομένα, μια προκλινική μελέτη από το Εθνικό Ινστιτούτο Ιολογίας της Ινδίας υποδεικνύει ότι τα επαγόμενα από το Covaxin αντισώματα μπορούν να εξουδετερώνουν και παραλλήλως του ιού όπως τα στελέχη του Ηνωμένου Βασιλείου και άλλα στελέχη. Το εμβόλιο Covaxin περιέχει απενεργοποιημένο ιό SARS-CoV-2, ο οποίος παράγεται σε ειδικά κύτταρα Vero. Είναι σταθερό σε θερμοκρασίες απλού ψυγείου και αποστέλλεται ως έτοιμο προς χρήση υγρό, γεγονός που επιτρέπει τη διανομή του χρησιμοποιώντας τα υπάρχοντα κανάλια εφοδιαστικής αλυσίδας των εμβολίων. Η BharatBiotech αναμένει να κοινοποιήσει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τα αποτελέσματα της δοκιμής καθώς διατίθενται επιπλέον δεδομένα. Προβλέπεται να προσέθετε ενδιάμεση ανάλυση όταν στη μελέτη φτάσουν τις 87 οι περιπτώσεις και η τελική ανάλυση προγραμματίζεται στις 130 περιπτώσεις επιβεβαιωμένης COVID-19. Το εμβόλιο Covaxin ήδη διατίθεται σε ειδική δόση στην Ινδία και, μέχρι στιγμής, το 12% των > 15 εκατομμυρίων δόσεων εμβολίων COVID-19 που έχουν χορηγηθεί στην Ινδία αφορούν σε αυτό το εμβόλιο, ενώ το υπόλοιπο 88% αφορά στο εμβόλιο Covishield από το SerumInstitute of India / AstraZeneca, το οποίο αποδείχθηκε ότι είναι 62% αποτελεσματικό στις ενδιάμεσες αναλύσεις.